МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра методики викладання іноземних мов
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням
ІНСТИТУТ КОНФУЦІЯ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТ МАРІЇ СКЛОДОВСЬКОЇ-КЮРІ, ЦЕНТР ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОЇ ДІАСПОРИ ТА ІНОЗЕМЦІВ (ПОЛЬЩА)
МІЖНАРОДНИЙ МЕТОДИЧНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР
DINTERNAL EDUCATION (PEARSON EDUCATION) UKRAINE

МАТЕРІАЛИ

V (IX) Міжнародної науково-практичної конференції

«ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ»

НПУ імені М. П. Драгоманова

26 жовтня 2022 р.

КИЇВ – 2022

УДК 371.3:811.161.1.+82
Т 11

Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова
(протокол №2 від 16 листопада 2022)

Редакційна колегія:

ЗЕРНЕЦЬКА А.А.	доктор філологічних наук, професор;
НІКОЛАЄНКО В.В	кандидат педагогічних наук, доцент;
БЛИНОВА І.А.	кандидат філологічних наук, доцент;
БРЕСЛАВЕЦЬ Н.О.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ВІТЧЕНКО А.Ю.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ХИЖУН Я.В.	кандидат філологічних наук, доцент;
ВОЗНЮК Л.А.	викладач

Т 11 **Теорія і технологія іншомовної освіти:** матеріали V (IX) Міжнародної науково-практичної конференції 26 жовтня 2022 р. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. 105 с.

ISBN 978-966-931-138-2

Збірник присвячений актуальним проблемам методики викладання іноземних мов у вищій та середній школі. Розглядаються різні аспекти сучасних лінгвістичних досліджень.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

УДК 371.3:811.161.1.+82

Хижун Я.В.
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
(Київ, Україна)

ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНИХ МОВ

У зв'язку зі стрімким процесом глобалізації у світі, англійська мова наразі є однією із найбільш вживаних мов. Нею широко послуговуються у науковій, технологічній, політичній, культурній сферах, а також у бізнесі. Оскільки англійською мовою широко користуються у комунікативній сфері, то її активно почали вивчати практично у всіх країнах світу. Тому велику роль наразі відіграє рівень викладання англійської мови викладачами ВНЗ для якісного засвоєння граматики та комунікативних здібностей студентів. Варто зазначити, що якісні знання англійської мови сьогодні є запорукою успіху та вдалої кар'єри студентів у майбутньому. Тому викладачам необхідно розвивати різноманітні підходи для якісного вивчення англійської мови у ВНЗ, зокрема, з метою підвищення їх предметних компетентностей на практичних заняттях. Дуже важливим для викладачів є знання новітніх методів викладання іноземної мови у ВНЗ, освоєння спеціальних навчальних методик та прийомів, використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій з метою оптимального викладання матеріалу у відповідності з рівнем знань, потреб, інтересів та майбутньою професією студентів [3].

Освітні технології викладання іноземних мов, зокрема, англійської безперервно змінюються у зв'язку з сучасними потребами реформування вищої школи, включенням у освітній процес модульно-рейтингової системи навчання, міждисциплінарної інтеграції освіти та впровадження інноваційних методів навчання іноземних мов. Мета навчання іноземних мов у ВНЗ наразі – це, головним чином, опанування студентами комунікативними компетенціями, які дадуть можливість реалізувати їхні знання на практиці, застосувати набуті навички для вирішення певних, конкретних комунікативних проблем та завдань у реальних життєвих ситуаціях.

В процесі реформування вищої школи, безперечно, змінюються і освітні методики вивчення іноземних мов [1]. В умовах світової глобалізації студенти ВНЗ абсолютно не зацікавлені у бездумному зазубрюванні текстів іноземної мови, вивчення матеріалу, що не має для них ніякої практичної цінності у майбутньому. Іноземна мова для сучасних студентів ВНЗ виступає, насамперед, як засіб комунікації з представниками інших націй. Більше того, хороші знання іноземної мови в даний час є і, безперечно, будуть залишатись у майбутньому однією з визначальних вимог роботодавців при працевлаштуванні теперішніх студентів та випускників вищих навчальних закладів. З цією метою, ВНЗ зобов'язані забезпечити теперішніх студентів комплексом грунтовних знань та навичок розмовної іноземної мови, а це, в свою чергу, вимагає створення певних

умов, зокрема, матеріально-технічної бази та постійного підвищення кваліфікації викладачів.

Якісна підготовка студентів у вивченні іноземних мов не можлива без включення в освітній процес сучасних технологій викладання. Сучасна освіта у ВНЗ вимагає професійно-орієнтованного навчання іноземних мов і широке використання в освітньому процесі інформаційних та телекомунікаційних технологій, застосування при цьому навчальних комп'ютерних програм і мультимедійних систем [4]. Зокрема, широке використання при вивченні іноземних мов у ВНЗ знаходять технології дистанційної освіти, використання при роботі зі студентами презентацій у програмному середовищі PowerPoint, різноманітних інтернет-ресурсів (скажімо сайти з відео вправами на різні лексичні та граматичні теми: https://en.islcollective.com, https://elllo.org, https://learnenglishteens.britishcouncil.org, https://learningapps.org, https://www.esolcourses.com, https://www.bbc.co.uk/learningenglish, https://pnesterova.com). Крім цього все частіше застосовуються такі сервіси відео-телефонного зв'язку як Google Meet, Skype, Zoom тощо. Це дозволяє викладачу ВНЗ ефективно використовувати у навчальному процесі комп'ютерне тестування студентів з метою контролю їхнього процесу навчання та оцінювання результатів засвоєння ними нового матеріалу і оволодіння комунікативною компетенцією. Широко використовуються також для вивчення іноземних мов в комп'ютерному середовищі різноманітні інтернет-ресурси, зокрема форуми і блоги.

Варто зазначити, що наразі розрізняють два основні методи навчання студентів іноземних мов у ВНЗ: комунікативний та конструктивістський. Головною метою комунікативного методу навчання є те, що вивчення іноземної мови студентами в даному випадку здійснюється не через засвоєння ними граматики, а досягається комунікативними інтенціями (намірами). Навчальною метою такого методу є розробка різноманітних текстів і аудіопрограм, котрі спонукають студентів до висловлення їх власних думок з різноманітних сфер людського життя, вирішення життєвих конфліктів тощо. При такому методі навчання іноземних мов, студенти опиняються в центрі навчання. При цьому домінує мовне продукування над мовною правильністю, тому що в даному випадку допускаються граматичні і фонетичні помилки, але мова перетворється на засіб комунікації. Перевагою такого методу є вдосконалення студентами навичок усного мовлення, вони долають страх зробити помилки в комунікації. Однак такий метод має і суттєві недоліки, зокрема, при його використанні, як правило, не приділяється належна увага якості мови, а комунікативна компетенція студентів швидко сягає певних меж.

Вказані недоліки можна ефективно вирішувати при застосуванні у освітньому процесі конструктивістського методу, в основі якого – активне навчання студентів правильності використання мови, зокрема, граматики. При застосуванні цього методу викладач спонукає студентів самостійно вивчати правильність конструювання речень і мовних знань, висловлювань власних думок. При цьому широке застосування знаходять різноманітні тести та вправи на перевірку знань і продукування мови і це перебуває у центрі навчання

студентів, підготовки їх до реального життя та вирішення конкретних життєвих ситуацій. Яскравим прикладом застосування конструктивістського методу в освітньому процесі ВНЗ може слугувати проєктне навчання.

Окрім згаданих вище методів навчання, в освітньому процесі ВНЗ часто застосовуються різноманітні альтернативні методи навчання іноземних мов. Серед останніх, яскравим прикладом можуть слугувати сугестивний та драматико-педагогічний методи, метод повної фізичної реакції (Method of Total Physical Response), груповий та мовчазний методи [2]. Застосовують при вивченні іноземної мови також інноваційні навчальні методи, до котрих відносяться методи рольових ігор, симуляцій, навчання з комп'ютерною підтримкою (CALL). До іноваційних відноситься і наразі широко вживаний метод «кейз-стаді», в межах котрого студентам пропонується робота над вирішенням різноманітних проблемних ситуацій. При вирішенні останніх студенти детально аналізують проблему і, переважно в ході загальної дискусії, формулюють свої ідеї та способи розв'язання проблем. При цьому студенти обходяться без застосування текстових підручників і навчальних посібників. Студенти самостійно висувають гіпотези вирішення проблемних ситуацій та вирішують, які з них є найбільш адекватними і вірними.

Таким чином, при вивченні студентами ВНЗ іноземних мов наразі розрізняють два основні методи навчання: комунікативний та конструктивістський. Окрім них широко застосовуються різноманітні альтернативні та інноваційні методи навчання. У навчальному процесі широке використання при вивченні іноземних мов у ВНЗ знаходять технології дистанційної освіти, використання при роботі зі студентами презентацій у програмному середовищі PowerPoint, різноманітних інтернет-ресурсів. При цьому все частіше застосовуються такі сервіси відео-телефонного зв'язку як Google Meet, Skype, Zoom тощо. Це дозволяє викладачу ВНЗ ефективно використовувати у навчальному процесі комп'ютерне тестування студентів з метою контролю їхнього процесу навчання та оцінювання результатів засвоєння ними нового матеріалу і оволодіння комунікативною компетенцією.

Література

1. Дишлева С.М., Хижун Я.В. Принципи навчання студентів немовних ВНЗ читанння англійською мовою для ділового спілкування. *Наукові записки*. 2020. Вип. 147. С. 45–54. DOI: https://doi.org/10.31392/NZ-npu-147.2020.06

2. Кремень В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах.* 2006. № 6. С. 4.

3. Приходько Н. Можливості використання інформаційно-комп'ютерних технологій у формуванні іншомовної комунікативної компетенції. Збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф.: Київ, 5 березня, 2015 р. МОН України, ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. Київ: КНЕУ, 2015. С. 620–626.

4. Yaroshenko, O., Kokorina, L., Shymanovych, I., Naumovska, N., Shchaslyva, N., & Serdiuk, N. (2022). The Modern Principles of Gamification in the Teaching of English as a Foreign Language. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala,* 14(1Sup1), 437–452. https://doi.org/10.18662/rrem/14.1Sup1/560